

BROEDVOGELINVENTARISATIE SMITHUYZERBOS 1973

Inleiding:

In 1973 werd door A.de Later en H.de Soete een broedvogelinventarisatie in het Smithuyzerbos uitgevoerd. Van hen kreeg ik het verzoek de in het veld verzamelde gegevens te bewerken tot een broedvogelverslag. Het laatste deel van het materiaal werd in oktober 1976 ontvangen. De inventarisatie werd gehouden in het kader van het verkrijgen van een zo volledig mogelijk gedetailleerd beeld van de Gooise broedvogels, berustend op een integrale inventarisatie.

Terreinbeschrijving:

Het bos heeft een oppervlakte van ongeveer 38 ha. De begrenzing wordt gevormd door de Lage Vuurseweg en de Hollandse Sloot en aan de overige zijden door de bezittingen van het Gooisch Natuurreservaat.

Ligging op de topografische kaart :32A coördinator 467/468 - 142/143. Aan naalddhout is 80%, aan loofhout 20% aanwezig.

Dit is voor het merendeel na 1940 aangeplant en wordt overeenkomstig de in de bosbouw geldende regels onderhouden.

De voornaamste hier groeiende boomsoorten zijn: eik, beuk, berk, grove den, fijnspar, douglas, japanse larix, corsicaanse den, oostenrijkse den, Amerikaanse zilverspar, sitka, thuja spec. en chamaccyprus heterophila.

Er hangen 45 nestkasten.

Methode:

Alle vogels die zongen; een andere vorm van baltsgedrag vertoonden; nesten hadden; voerden etc. worden ingetekend op kaarten met een schaal van 1 : 5000. Het totaal aantal bezoeken bedroeg negentien, waarvan zestien 's ochtends en drie 's avonds. Over het seizoen gespreid waren dit er vier in maart, vier in april, vier in mei en zeven in juni.

Alleen tijdens de eerste inventarisatie in maart regende het, de temperaturen bleven met uitzondering van 30 april boven het vriespunt, terwijl de wind meestal niet boven matig uitkwam.

Resultaten:

Van twintig soorten mag, afgaande op de territoriumkaarten, worden aangenomen dat zij in het onderzochte gebied hebben gebroed. Wilde Eend en Bergeend zijn vermoedelijke broedvogels (fig. 1). In de broedvogellijst zijn tevens de gegevens ondergebracht van de vogels die in de nestkasten broedend worden aangetroffen.

Voor een aantal soorten zijn de aantallen broedparen waarschijnlijk te laag uitgevallen.

Reden voor deze opmerking geven de tijden waarop geïnventariseerd wordt.

Als regel lag het aanvangstijdstip één of meerdere uren na zonsopgang .
terwijl in de avonduren veelal vroeg werd geïnventariseerd. Dit is
geen verwijt aan de inventariseurs. In broedvogelverslagen worden vaak
wel data maar geen tijden genoemd.

Het te laat beginnen met inventariseren is een meer voorkomend ver-
schijnsel. Op zichzelf hoeft dit geen ramp te zijn mits men er wel rekening
mee houdt dat van een aantal soorten de aantallen te laag zijn en
gegevens over nachtvogels ontbreken, terwijl zij wel voorkomen.
Bij het beoordelen van de waarde van de terreinen kan dit een handicap
zijn.

Twee soorten presenteren zich duidelijk, namelijk de Winterkoning en de
Roodborst. Toen van 1968 - 1970 voor de "Avifauna van Midden-Neder-
land werd geïnventariseerd maakte het Smithuizerbos deel uit van
een 1046 ha. groot inventarisatiegebied.

Voor Roodborst en Winterkoning werden toen respectievelijk 66 en 142
paar voor het gehele gebied vastgesteld.

De voor het Smithuizerbos gevonden aantallen van 14 en 21 paar zouden
erop kunnen wijzen dat de stand van beide soorten sindsdien specta-
culair is toegenomen.

Misschien is er ooit nof eens een mogelijkheid om met een tiental
inventariseurs de hele 1046 ha. voor beide soorten te onderzoeken.

D.A. Jonkers

Geraadpleegde litteratuur:

Alleyn, F.A. e.a. 1971 : De avifauna van Midden-Nederland

Van Gorcum

Assen

Broedvogellijst Smithuizerbos 1973

Aantallen in paren

Wilde Eend	1 ?	Zwartkoptuinfluit	3
Bergeend	1 ?	Fitis	1
Houtduif	4	Tjiftjaf	5
Tortelduif	3	Goudhaan	8
Grote Bonte Specht	2	Koolmees	22 (19)
Winterkoning	4	Pimpelmees	4 (4)
Heggenus	3	Zwarte Mees	6 (3)
Zanglijster	3	Kuifmees	4 (1)
Mereel	8	Stuurmees	1
Gekraagde Roodstaart	1	Vink	6
Roodborst	14	Spreeuw	1

(...) aantal broedparen in nestkasten